НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПСИХОЛОГІЯ ВЕЛИКИХ СТІЙКИХ ГРУП І МАСОВИХ ЯВИЩ»

Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Спеціальність	С4 «Психологія»
Освітня програма	Психологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньо-професійної програми	вибірковий
Мова викладання	Українська
Форма навчання	Заочна
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 / 120
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 10 год.
	Практичні – 10 год.
	Самостійна робота – 100 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Сторінка курсу на платформі Teams	Доступ надається в індивідуальному порядку

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна **«Психологія великих стійких груп і масових явищ»** є вибірковою професійно-орієнтованою дисципліною, яка спрямована на формування у студентів системних знань про психологічні особливості великих соціальних груп, механізми масової поведінки та колективної психології, а також розвиток практичних навичок аналізу та прогнозування масових соціально-психологічних явищ у сучасному суспільств.

Мета навчальної дисципліни **«Психологія великих стійких груп і масових явищ»**: поглиблення знань і оволодіння теоретичними знаннями, практичними навичками у сфері психології великих груп та масових явищ, формування компетентностей для професійного аналізу колективної психології, масової свідомості та групової динаміки у різних соціальних контекстах.

Основними **завданнями** є:

вивчення теоретичних основ психології великих стійких груп та їх класифікації;

аналіз психологічних механізмів формування та функціонування масової свідомості;

освоєння методів дослідження масових соціально-психологічних явищ;

формування навичок аналізу колективної поведінки та масових рухів;

розвиток умінь прогнозування та регулювання масових психологічних процесів;

вивчення особливостей роботи психолога з масовими явищами в умовах соціальних змін.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати**:

теоретичні основи психології великих стійких груп, їх класифікацію та типологію;

психологічні механізми формування та функціонування масової свідомості й колективної психіки;

закономірності групової динаміки та масової поведінки у різних соціальних контекстах;

методологічні підходи та методи дослідження масових соціально-психологічних явищ;

умови та чинники виникнення масових психологічних явищ (паніка, чутки, мода, навіювання тощо);

специфіку роботи психолога з масовими явищами в умовах соціальних змін та криз.

уміти:

застосовувати теоретичні знання про психологію великих груп для аналізу реальних соціальних ситуацій;

використовувати методи емпіричного дослідження масових соціально-психологічних явищ та інтерпретувати їх результати;

здійснювати діагностику стану та динаміки великих соціальних груп;

прогнозувати масові психологічні процеси та оцінювати ризики виникнення деструктивних явищ;

розробляти рекомендації щодо регулювання масової поведінки та попередження негативних колективних явищ;

здійснювати практичну психологічну роботу з великими групами в умовах соціальної нестабільності.

Під час вивченя навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

аналітичне мислення: уміння критично оцінювати масові соціальні явища та маніпулятивні впливи; здатність виявляти приховані механізми групової поведінки та робити обґрунтовані висновки;

комунікація та аргументація: уміння вести фахову дискусію, чітко формулювати та відстоювати власну позицію; навички представлення результатів досліджень у публічному форматі;

стресостійкість і самоорганізація: уміння зберігати ефективність та раціональність суджень в умовах соціальної напруженості й інформаційного перевантаження; здатність організовувати власну роботу та справлятися із завданнями вчасно;

соціальна чутливість: толерантність і повага до різноманітності соціальних груп; уміння враховувати культурний та соціальний контекст при аналізі групових явищ;

командна робота та лідерство: навички ефективної взаємодії в команді при вирішенні фахових завдань; здатність брати ініціативу, планувати спільну діяльність та координувати групові процеси.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи психології великих стійких груп**.**

Тема 2. Масова свідомість і колективна психологія**.**

Тема 3. Масові соціально-психологічні явища та їх дослідження**.**

Тема 4. Психологія натовпу та колективної поведінки**.**

Тема 5. Масові комунікації та інформаційний вплив на великі групи**.**

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Козирєв М. Політична психологія: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 648 с.
2. Корнєв М.Н., Фомічева В. Проблема групи та особистості у соціальній психології. К. : Ін-т післядипломної освіти КНУ, 2004. 222 с.
3. Лебон Г., Психологія мас. К.: Видавничй союз «Андронум», 2021. 138 с.
4. Лизанчук В. Психологія мас-медіа: підручник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 420 с.
5. Практикум із соціальної психології / укл. Т.М.Зелінська, І.В. Михайлова., А.Е. Демерс. К.: Каравела, 2015. 232 с.

6. Психологія мас : навчальний посібник / автор-упорядник. Я.Є. Кальба. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. 208 с.

7. Психологія мас: конспект лекцій / укладачі: П. І. Сахно, К. С. Сахно. Суми : Сумський державний університет, 2022. 116 с.

8. Туриніна О. Л. Психологія масової поведінки: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012. 215 с.

9. Циба В. Теоретичні засади соціальної психології: системний підхід: молонографія. К.: Ун-т «Україна», 2011. 359 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: https://dnpb.gov.ua

2. Електронна бібліотека НАПН України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: https://lib.iitta.gov.ua

3. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18

4. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: www.mon.gov.ua

5. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. URL: https://binpo.com.ua